

आनंदलहरी

भवानि स्तोतुं त्वां प्रभवति चतुर्भिर्न वदनैः
 प्रजानामीशानस्त्रिपुरमथनः पंचभिरपि ।
 न षड्भिः सेनानीर्दशशतमुखैरप्यहिपतिः
 तदान्येषां केषां कथय कथमस्मिन्नवसरः ॥ 1

घृतक्षीरद्राक्षामधुमधुरिमा कैरपि पदैः
 विशिष्यानाख्येयो भवति रसनामात्र विषयः ।
 तथा ते सौंदर्यं परमशिवदृग्मात्रविषयः
 कथंकारं ब्रूमः सकलनिगमागोचरगुणे ॥ 2

मुखे ते तांबूलं नयनयुगळे कज्जलकला
 ललाटे काश्मीरं विलसति गळे मौक्तिकलता ।
 स्फुरत्कांची शाटी पृथुकटितटे हाटकमयी
 भजामि त्वां गौरीं नगपतिकिशोरीमविरतम् ॥ 3

विराजन्मंदारद्रुमकुसुमहारस्तनतटी
 नदद्वीणानादश्रवणविलसत्कुंडलगुणा ।
 नतांगी मातंगी रुचिरगतिभंगी भगवती
 सती शंभोरंभोरुहचटुलचक्षुर्विजयते ॥ 4

नवीनार्कभाजन्मणिकनकभूषणपरिकरैः
वृतांगी सारंगीरुचिरनयनांगीकृतशिवा ।
तडित्पीता पीतांबरललितमंजीरसुभगा
ममापर्णा पूर्णा निरवधिसुखैरस्तु सुमुखी ॥ 5

हिमाद्रेः संभूता सुललितकरैः पल्लवयुता
सुपुष्पा मुक्ताभिर्भ्रमरकलिता चालकभरैः ।
कृतस्थाणुस्थाना कुचफलनता सूक्तिसरसा
रुजां हंत्री गंत्री विलसति चिदानंदलतिका ॥ 6

सपर्णामाकीर्णा कतिपयगुणैः सादरमिह
श्रयंत्यन्ये वल्लीं मम तु मतिरेवं विलसति ।
अपर्णैका सेव्या जगति सकलैर्यत्परिवृतः
पुराणोऽपि स्थाणुः फलति किल कैवल्यपदवीम् ॥ 7

विधात्री धर्माणां त्वमसि सकलाम्नायजननी
त्वमर्थानां मूलं धनदनमनीयांघ्निकमले ।
त्वमादिः कामानां जननि कृतकंदर्पविजये
सतां मुक्तेर्बीजं त्वमसि परमब्रह्ममहिषी ॥ 8

प्रभूता भक्तिस्ते यदपि न ममालोलमनसः
 त्वया तु श्रीमत्या सदयमवलोकयोऽहमधुना ।
 पयोदः पानीयं दिशति मधुरं चातकमुखे
 भृशं शंके कैर्वा विधिभिरनुनीता मम मतिः ॥ 9

कृपापांगालोकं वितर तरसा साधुचरिते
 न ते युक्तोपेक्षा मयि शरणदीक्षामुपगते ।
 न चेदिष्टं दद्यादनुपदमहो कल्पलतिका
 विशेषः सामान्यैः कथमितरवल्लीपरिकरैः ॥ 10

महांतं विश्वासं तव चरणपंकेरुहयुगे
 निधायान्यन्नैवाश्रितमिह मया दैवतमुमे ।
 तथापि त्वच्चेतो यदि मयि न जायेत सदयं
 निरालंबो लंबोदरजननि कं यामि शरणम् ॥ 11

अयः स्पर्शं लग्नं सपदि लभते हेमपदवीं
 यथा रथ्यापाथः शुचि भवति गंगौघमिलितम् ।
 तथा तत्तत्पापैरतिमलिनमंतर्मम यदि
 त्वयि प्रेम्णासक्तं कथमिव न जायेत विमलम् ॥ 12

त्वदन्यस्मादिच्छाविषयफललाभे न नियमः
 त्वमर्थानामिच्छाधिकमपि समर्था वितरणे ।
 इति प्राहुः प्रांचः कमलभवनाद्यास्त्वयि मनः
 त्वदासक्तं नक्तं दिवमुचितमीशानि कुरु तत् ॥ 13

स्फुरन्नानारत्नस्फटिकमयभित्तिप्रतिफल
 त्वदाकारं चंचच्छशधरकलासौधशिखरम् ।
 मुकुंदब्रह्मैन्द्रप्रभृतिपरिवारं विजयते
 तवागारं रम्यं त्रिभुवनमहाराजगृहिणि ॥ 14

निवासः कैलासे विधिशतमखाद्याः स्तुतिकराः
 कुटुंबं त्रैलोक्यं कृतकरपुटः सिद्धिनिकरः ।
 महेशः प्राणेशस्तदवनिधराधीशतनये
 न ते सौभाग्यस्य क्वचिदपि मनागस्ति तुलना ॥ 15

वृषो वृद्धो यानं विषमशनमाशा निवसनं
 श्मशानं क्रीडाभूर्भुजगनिवहो भूषणविधिः ।
 समग्रा सामग्री जगति विदितैव स्मररिपोः
 यदेतस्यैश्वर्यं तव जननि सौभाग्यमहिमा ॥ 16

अशेषब्रह्मांडप्रलयविधिनैसर्गिकमतिः
 श्मशानेष्वासीनः कृतभसितलेपः पशुपतिः ।
 दधौ कंठे हालाहलमखिलभूगोलकृपया
 भवत्याः संगत्याः फलमिति च कल्याणि कलये ॥ 17

त्वदीयं सौंदर्यं निरतिशयमालोक्य परया
 भियैवासीद्गंगा जलमयतनुः शैलतनये ।
 तदेतस्यास्तस्माद्वदनकमलं वीक्ष्य कृपया
 प्रतिष्ठामातन्वन्निजशिरसिवासेन गिरिशः ॥ 18

विशालश्रीखंडद्रवमृगमदाकीर्णघुसृण
 प्रसूनव्यामिश्रं भगवति तवाभ्यंगसलिलम् ।
 समादाय स्रष्टा चलितपदपांसून्निजकरैः
 समाधत्ते सृष्टिं विबुधपुरपंकेरुहदृशाम् ॥ 19

वसन्ते सानंदे कुसुमितलताभिः परिवृते
 स्फुरन्नानापद्मे सरसि कलहंसालिसुभगे ।
 सखीभिः खेलन्तीं मलयपवनांदोलितजले
 स्मरेद्यस्त्वां तस्य ज्वरजनितपीडापसरति ॥ 20

॥ इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचिता आनंदलहरी संपूर्णम् ॥